

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/45591,Otwarcie-wystawy-Ofiary-zbrodni-operacja-antypolska-NKWD-1937-1938quot-Gdansk-15-.html>
20.04.2024, 00:21

Otwarcie wystawy „Ofiary zbrodni - operacja antypolska NKWD 1937-1938” - Gdańsk, 15 stycznia 2018

15 stycznia 2018 roku w Urzędzie Pocztowym nr 50 przy ulicy Długiej 23/28 w Gdańsku odbył się wernisaż wystawy IPN „Ofiary zbrodni - operacja antypolska NKWD 1937-1938”.

Uroczystość rozpoczęła się od słowa wstępnego, które wygłosili: sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury **Kazimierz Smoliński**, członek Zarządu Poczty Polskiej SA **Paweł Skoworotko** i naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej **Krzysztof Drażba**.

W trakcie przemówienia Paweł Skoworotko przypomniał najważniejsze inicjatywy Poczty Polskiej przygotowane wspólnie z IPN. Podkreślił ich wartość edukacyjną, m.in. dzięki okolicznościowej emisji znaczka pocztowego informacja o zbrodni na Polakach dotrze do milionów odbiorców. Krzysztof Drażba zaprezentował wydaną niedawno tekę edukacyjną o operacji antypolskiej przeznaczoną dla nauczycieli. W słowie do publiczności powiedział, że obowiązkiem Instytutu Pamięci Narodowej jest przypominanie i upamiętnianie tego wydarzenia.

W drugiej części wydarzenia prof. Nikołaj Iwanow z Uniwersytetu Opolskiego przybliżył historię i najważniejsze fakty związane z operacją antypolską NKWD. Tą część poprowadził dr. hab. Piotr Niwiński, pracownik naukowy Oddziału IPN w Gdańsku. Prof. Iwanow, który jest wybitnym badaczem tego tematu, a także autorem książki *Polacy w państwie Stalina*. „Operacja polska” 1937–1938 podkreślił, że:

Operacja antypolska to dziesięć razy więcej ofiar niż zbrodnia katyńska, to zbrodnia która równa się [liczbie] ofiar Powstania Warszawskiego, to zbrodnia bezprecedensowa!

Otwarcie wystawy jest związane z 80. rocznicą operacji polskiej NKWD, mającej na celu wymordowanie polskich mieszkańców Związku Sowieckiego. Ekspozycja skupia się na krótkim wprowadzeniu do tematu wystawy, zawiera dokumenty podpisane przez najwyższe władze ZSRS, umożliwiające rozpoczęcie ludobójczej akcji wymierzonej przeciwko Polakom. Wystawa przedstawia także sylwetki osób zamordowanych w czasie operacji polskiej NKWD.

Ekspozycja prezentowana będzie do połowy lutego 2018 roku w godzinach pracy Urzędu Pocztowego nr 50. Wstęp wolny. Zapraszamy.

Wszystkich pragnących pogłębić swoją wiedzę zapraszamy na portal IPN www.operacja-polska.pl

Panel tytułowy wystawy

Operacja antypolska NKWD była jedną ze zbrodniczych akcji przeprowadzonych w ZSRS według kryteriów narodowościowych w okresie Wielkiego Terroru lat 30. Represjami objęto Polaków mieszkających w Związku Sowieckim.

OFIARY ZBRODNI

operacja antypolska NKWD 1937-1938

Operacja rozpoczęta została rozkazem nr 00485 Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa z 11 sierpnia 1937 r.

Zaplanowana została na 3 miesiące, jednak masowe represje wymierzone w „polskich szpiegów” trwały niemal do końca 1938 r.

Wciąż nie znamy ostatecznej liczby ofiar.

Szacuje się, że represje objęły co najmniej 139 835 osób, z czego zamordowano nie mniej niż 111 091 osób (najczęściej strzałem w tył głowy), a kolejne 28 744 osoby skazano, m.in. na pobyt w łagrze.

Działaniom tym towarzyszyły masowe deportacje rodzin ofiar.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

www.operacja-polska.pl